

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Voti materia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

Materia voti.

20. Opus malum non potest esse materia voti, consequenter si votum fiat de re mala, invalidum est, utpote Deo in gratum tale est votum de re à superiore prohibita. *Ibid. punct. §. 1. num. 1. & 2.*

21. Valet votum ab eo omissum, qui ex amore continentiae vovet se non amplius peccaturum, nisi cum tali femina; cum hoc votum non sit de re mala, sed bona, scilicet abstinendi ab aliis feminis: at votum de immoderatis macerationibus invalidum est, quando conjunctæ sunt cum periculo mortis, aut alicujus morbi, secus dicendum de voto jejunandi toto anno etiam diebus Dominicis. *Ibid. num. 3. 5 & 6.*

22. Vovens opus malum vel bonum ad malum finem, peccat duplici peccato mortali, si materia & finis est mortalis. *Ibid. n. 9.*

23. Votum de re indifferente, seu de re quæ non habet rationem boni vel mali, non est validum: tale est votum quod quis vovit non abscindere ungues die Sabbati in honorem B. Virginis. Potest tamen res indifferens esse materia voti, quando adest bonus finis, si ea materia inserviat ad bonum finem consequendum, & si honestus finis tempore voti non cessaverit. Quod si vovens dubitet, an materia promissa sit indifferens, vel bona, tenetur votum adimplere. *Ibid. §. 2. num. 1. & seq.*

24. Votum rei bonæ factum ob finem indifferentem, aut ad obtinendum bona temporalia, validum est, modo non vitetur ex alia circumstantia. Non valet autem votum, si ejus materia ab initio erat indifferens, nec vovens sibi honestum finem constituit. Secus, si vovens intendit adimplere votum, quando materia non erit amplius indifferens, vel impossibilis. *Ibid. n. 6. 7 & 9.*

25. Qui vovit quotidie Missam audire dum existit in mari, in carcere, vel in excommunicatione, tenebitur illam audire data opportunitate. *Ibid. n. 10.*

26. Materia quæ vovetur, debet esse in potestate voventis, propterea votum de non moriendo non est validum, cum nobis moriendum sit, velimus, nolimus. Si verò materia voti partim sit possibilis, partim impossibilis: partim bona, partim indifferens, &c. adimplenda est possibilis, bona, &c. quæ sepa-

rari potest à parte indifferenti, impossibili & turpi. Quamobrem vovens ædificare totam Ecclesiam, si ob inopiam non possit totam ædificare, tenetur ad partem. Item vovens adire Romam genibus flexis, quod illi est impossibile, tenetur adire eo meliori modo quo potest. Item si quis non possit perficere pedestrem peregrinationem, quam vovit, tenebitur eam equitando perficere, nisi aliter de voventis intentione colligatur. *Ibid.* §. 3. num. 1. 2. & §. 4. n. 3. 4. & 7.

27. Votum de nunquam peccando mortaliter & venialiter, vel adhibendi specialem diligentiam ad evitanda omnia peccata, videtur validum. Et qui vovet se nihil coctum tali die comesturum, & præterea vovet alia die se nihil præter panem sumpturum, tenetur utrumque votum adimplere, si tempore secundi voti memor erat prioris emissi. *Ibid.* §. 3. nu. 4. & seq.

28. Emittens duo vota impossibilia eodem tempore adimplenda, invalidè vovet: secus, si diverso tempore sint adimplenda. *Ibid.* n. 8.

29. Votum factum sub forma disjunctiva, cujus una pars est apta materia voti, altera verò non, invalidum est, consequenter votum tradendi elemosynam, aut furandi, invalidum est. Valet tamen votum disjunctivum de re, quæ tempore voti erat ipsius apta materia, licet postea una pars fiat inepta; & heres tenetur adimplere votum reale defuncti, qui votum disjunctivum emiserat, cujus una pars erat realis, altera personalis. *Ibid.* §. 1. n. 1. 2. 3. 4. & 5.

30. Promissio de re aliqua contra prius votum validum, est invalida, quia est promissio de re illicita quæ non obligat. Ideo qui vovit castitatem, & postea promittit alteri matrimonium, invalidè promittit. *Ib.* §. 6. n. 1.

31. Vovens tenetur quam primum mortaliter potest votum adimplere, si tempus ipse non determinavit, vel non est legitime impeditus: unde qui vovit ingredi religionem, & nullum sibi præscripsit tempus, potest ingressum differre donec aptus sit ad labores religionis. Potest quoque differri votum usque ad tempus, quo credit vovens se illud majori cum devotione adimpleturum, si nullum sibi designavit tempus; si verò designavit, tenetur adimplere tempore sibi præscripto. Quod si illud non adimplevit tempore præscripto, adhuc tenetur vovens adimplere elapso termino si votum factum est absolute & simpliciter; secus dicendum, si votum factum est in honorem & devotionem illius temporis principaliter seu dependen-

denter à tempore. Ex hac doctrina collige eum qui vovit singulis hebdomadis Adventus confiteri peccata sua, non teneri supplere confessiones, si eas aliquando omisit. Item vovens jejunare in vigilia proxima talis sancti, non tenetur ad jejunium ejusdem vigiliæ anni futuri si hoc anno non jejunavit. Similiter qui non potest votum adimplere præfixo tempore, satisfacit anticipando, si terminus fuit præfixus ne ultra differretur voti executio: secus, si votum factum fuit principaliter in honorem talis temporis. *Ibid. punct. 5. § 1. num. 1. & seq.*

32. Petes, utrum obligatio voti transeat ad heredes, seu an heres teneatur adimplere vota defuncti? Resp. heredem non teneri persolvere vota personalia, quæ defunctus non adimplevit; tenetur tamen solvere vota realia postquam hereditatem adit, salva legitima portione, & modo non excedant vires hereditatis. Idem quoque militat, quando plures heredes existunt; his enim incumbit ad ratam persolvere vota defuncti realia.

Monasterium vel alius heres succedens alicui qui professionem fecit in approbata religione, non tenetur solvere illius profitentis vota, nisi forte hæc vota fuerint acceptata ab eo, in cuius favorem facta sunt; at qui jure hereditario non successit ante professionem illius cuius est heres, tenetur vota religiosi realia persolvere, modo ejus Superior illa vota non irritaverit. *Ibid. §. 2. n. 3. 4. 7. 8. 9. & 11.*

33. Heres tenetur votum mixtum quoad partem realem persolvere, si votum est æqualiter reale & personale, quia heres ad eundem hereditatem, censetur inire contractum solvendi omnia debita realia defuncti, cujus personam quoad hoc representat. Quod si bona defuncti non sufficiant ad satisfaciendum omnibus, heres tenebitur persolvere votum de meliori bono, si illud cognoscat, aliter tenebitur primum votum persolvere. Et si heredi non constet quodnam votum magis obliget, dabitur heredi optio: sunt tamen vota præferenda legitatis, non verò debitis ex iustitia. Si defunctus duabus Ecclesiis voverit duas res æquales, sed diversi valoris, heres poterit pretiosiores tradere cui voluerit, nisi aliter constet de vovens mente. *Ibid. num. 10. 13. & seq.*

34. Heres census de voto realia defuncto emisso, sed dubius an illud adimpleverit, tenetur illud adimplere, quia possessio stat pro voto & dubitatur de ipsius executione. *Ib. num. 17.*

35. Votum parentum offerentium infantes religioni, non obli-

Obligat infantes, nisi illud ipsi ratificaverint, quia in iis quæ pertinent ad vitæ statum, quilibet est sui juris. *Ibid. n. 18.*

36. Successor non obligatur vi voti ad servandum votum à communitate factum, nisi votum à singulis fiat vel acceptetur, aut nisi interveniat consensus Episcopi. Item donatarius in nullo casu tenetur loco donantis vota persolvere, quamvis donatarius sciat ipsum voventem per hanc donationem reddi impotentem ad voti satisfactionem, *Ibid. n. 20. & 21.*

37. Voventis adhuc videbitur obligandus ad vota realia, non vero personalia adimplenda, si post mortem ad vitam revocetur. *Ib. n. 22.*

38. Voventis si fiat impotens ad votum personale adimplendum, non tenetur per alium satisfacere; secus dicendum de voto reali, nam qui non potest illud adimplere per seipsum, tenetur adimplere per alium: quare voventis tantam pecuniam in elemosynam, satisfacit, si ea elemosyna nomine suo ab alio erogetur; votum tamen non censetur adimplerum, si supradicta elemosyna ab alio fiat vovente invito. *Ibid. §. 3. num. 2. & seq.*

39. Votum mixtum quoad partem personalem, non potest per alium adimpleri; hinc fit ut is qui non potest perficere peregrinationem Lauretanam quam voverat, non teneatur in elemosynam tradere sumptus, quos ipse in itinere fecisset. Item qui non potest votum adimplere, non tenetur votum in aliud quod præstare posset, commutare. *Ibid. num. 6. 7 & 9.*

40. Violatio voti ex suo genere est peccatum mortale, nisi parvitas materiæ excuset. Cognoscitur autem materia voti sufficiens ad peccatum mortale, vel ad veniale tantum, ex magno vel exiguo honore qui ex voti adimplitione redundat in Deum, & ex comparatione ad legem & ad alia præcepta; unde non peccat mortaliter ob levitatem materiæ, qui parum vini semel bibit contra votum non bibendi vinum. *Ibid. §. num. 3. 5. & 6.*

41. Non adimplens votum in materia gravi factum cum intentione obligandi se tantum sub veniali, venialiter tantum peccabit. Hoc idem valet respectu illius qui generaliter proposuit obligare se solum sub veniali in votis, & hoc propositum numquam mutavit. *Ibid. num. 7 & 8.*

42. Qui dubitat an votum emisit, non peccat illud non adimplendo; quia hoc est dubium juris, id est voti, quod est lex quædam privata: quamobrem qui dubitat an voverit casti-

tatem absolutam, vel tantum abstinence à conjugio, tenetur abstinere à conjugio tantum *Ibid. n. 9. & 10.*

43. Quando materia voti est debita ex alio præcepto, qui illam violat, duo saltem peccata committit, *Ibid. n. 11.*

44. Vovens sufficienter votum adimplet, dum nihil cogitans de voto, illud adimplet. Item qui vovit invisere limina Apostolorum, satisfacit voto, si adiit Romam causa negotiorum, & limina invisit ea occasione. Similiter ille quem poenitet vovisse, non peccat mortaliter, nisi habeat intentionem omittendi rem promissam *Ibid. n. 12. & seq.*

45. Qui habet votum castitatis vel virginitatis, tenetur abstinere à matrimonio, peccatque si contrahat, si petat debitum vel consummet matrimonium. *Ibid. § 5. num. 1. & 2.*

46. Qui votum habet non nubendi, peccat nubendo, facit enim contra votum; contracto tamen matrimonio potest petere & reddere debitum, quia votum non nubendi, non æquivalet voto castitatis, sed solum importat negationem status matrimonialis; quæ ægatio cum sit facta impossibilis per matrimonium jam contractum, sequitur obstructum eo voto posse licitè petere & reddere, etiam si causam habeat divortii. Adde non peccare fornicando, aliud enim est votum non nubendi, & aliud votum non fornicandi. *Ibidem num. 6.*

47. Qui vovit ingredi certam religionem, tenetur eam ingredi, quando in ea viget regularis observantia, licet tempore voti ea non servaretur. Itera qui vovit determinatam religionem, potest aliam æquè arctam ingredi. Item qui vovit mori in religione, censetur vovisse professionem & perseverantiam in ea. Item qui vovit aliquam certam religionem, ad quam non fuit admissus, liber est ab obligatione voti, modo per ipsum non stet ne recipiatur, & verè repulsam tulerit. Quod si ad religionem non fuit admissus ob imperitiam, tenetur acquisita scientia votum adimplere. Item tenetur scientiam addiscere, ut admittatur ad religionem, si tempore voti sciebat necessariam esse scientiam ut admitteretur. Qui autem vovit religionem in generali, tenetur aliam inquirere, si ad aliquam non admittatur; quamquam non tenetur omnia monasteria adire, ut recipiatur, sed satisfaciet adeundo diversa diversorum ordinum. Item qui vovit religionem ad quam credit se admittendum patefacto voto, tenetur illud manifestare. *Ib. §. 6. n. 3. 4. 7. 10. & seq.*

48. Fœmina quæ vovit religionem, non tenetur extra parricidiam

triam adire, si in patria ad eam non admittatur. *ib. n. 14.*

49. Qui vovit religionem ad quam in perpetuum non admittatur, potest matrimonium inire manendo in saeculo, si credat fore ut nunquam admittatur, nisi forte principaliter voverit castitatem. Item qui post votum religionis matrimonium contraxit, tenetur ante illius consummationem religionem ingredi. Similiter qui vovit religionem in genere antequam ingrederetur, & profiteretur, non tenebitur aliam inquire, si ab ea in qua professionem emisit, expellatur. Item qui vovit strictiorem religionem, & nihilominus professus est in laxiori, quamvis graviter peccet ratione professionis istius in laxiori, tamen si ab ea ejiciatur, non tenetur strictiorem ingredi. *ib. n. 18 & seq.*

50. Qui simpliciter vovit religionem sine intentione profitendi in ea, satisfecit, si postquam bona fide est ingressus, statim ante professionem exeat. Quod si non constet de voventis intentione, praesumendum est vovisse solum ingressum in religionem, non vero professionem. *Ibid. num. 22. & 23.*

51. Professus, propter incorrigibilitatem ejectus, tenetur extra monasterium paupertatem & castitatem servare ratione voti solemnitis. *Ibid. n. 26. & 27.*

52. In explicacione voti si non constet de voventis intentione, attendi debent verba voventis, & explicari secundum communem sensum; hinc fit, ut qui vovit non bibere vinum, possit bibere cervisiam, quia cervisia verè non venit nomine vini quamvis inebriet; & qui vovit jejunare quolibet die Sababari, tenetur jejunare quamvis in eum diem incidat dies Natalis Domini, modò vovens hunc diem non exceperit. Praeterea votum strictè explicari debet servata verborum proprietate: propterea qui vovit non bibere vinum, potest sumere utramque ablutionem in Missa. Et qui aliquid vovit modo indeterminato, potest eliger e quod minus est. Et qui vovit jejunare non definiens dies, satisfacit si uno die jejunet: si vovit jejunare pluribus, satisfaciet jejunando duobus diebus. Et qui vovit peregrinationem, potest equitando satisfacere. *Ibid. punct. 6 n. 1. & seq.*

53. Denique quando dubitatur de intentione voventis, votum explicandum est ad modum legis divinae vel humanae; hinc sequitur ut qui vovit audire Missam, vel recitare officium debeat ea cum attentione praestare; & qui vovit abstinentiam à carnibus, teneatur etiam abstinere à jure, seu brodio. Item

qui vovit jejunare toto aliquo mense, non teneatur jejunare diebus Dominicis in eo mense contentis, nisi hoc expresse intendit. Item qui vovit tradere calicem Ecclesie, quem emit, tenetur adhuc alium tradere, si primus voventi antea traditionem fuit surreptus, quia non vovit individuum, sed speciem, quæ non corrumpitur destructo uno individuo. *Ibid. num. 21. 22. 23. 25. & 30.*

54. Petes, an obligatio voti tollatur cessatione causæ, aut notabili mutatione superveniente? Respond. obligatio voti cessat sublata causa finali propter quam factum fuit votum. Item cessat superveniente notabili impedimento, quo cognito vovens non vovisset. Item votum non obligat quando servari non potest sine magno damno vel vitæ periculo; aut si tempore adimplentionis voti, materia voti facta est illicita, impeditiva majoris boni, vel indifferens: at non cessat obligatio voti vel juramenti ob supervenientem mutationem, quæ si cognita fuisset à principio à vovente, adhuc vovisset vel jurasset. *Ibid. punct. 7 §. 1. n. 1. 2. 3. 5. & 7.*

55. Obligatio voti tolliturne irritatione? Resp. omnia illorum vota irritari posse, qui subjecti sunt alteri, vel in omnibus, vel saltem quoad id quod est materia voti: Papam verò posse irritare tantum ea vota, quæ ipsius administrationi obesse possunt; unde non potest irritare votum illius, qui vovit carnis suæ macerationem, neque potest dispensare in omnibus votis clericorum, sed solum in iis, in quibus clericus à Summi Pontificis arbitrio pendet. Et quod dictum est de Pontifice, dicendum est a fortiori de Episcopo. Potest tamen Papa irritare vota religiosorum, quæ possunt irritari à suis Prælati. *Ibid. §. 2. n. 1. & seq.*

56. Vota servorum sive facta sint ante servitutem, sive tempore servitutis, possunt à domino, etiam in viis servis, irritari, seu potius suspendi, si ipsi domino præjudicant; sicut & heri possunt etiam vota suorum famulorum obsequio ipsis debito præjudicantia suspendere; & mariti vota uxorum quæ impediunt domus gubernationem & actum matrimonialem irritare; excipe tamen ea quæ uxores emisserunt adimplenda post mortem maritorum. Adde maritum posse adhuc valde vota uxoris irritare, etiam si emissa sint de ipsius mariti licentia. At uxor potest ea solum vota mariti irritare, quæ sibi præjudicant. *Ib. n. 7. & seq.*

57. Omnia vota realia, personalia, vel mixta filiorum impuberum

berum possunt irritari à patre, curatore, vel habente ipsorum curam, saltem intra tempus impubertatis. Imò possunt filiorum impuberum vota irritari etiam acquisita pubertate, modò impubes jam pubes factus illa non ratificaverit. Quod verò attinet ad vota filiorum puberum, dicendum patrem non posse irritare vota personalia (nisi dubitetur an emissa sint ante vel post pubertatem) neque etiam realia, quæ à filis relata sunt in tempus quo erunt sui juris. *Ibid. num. 18. 19. 21.*

§ 22.

58. Non valet irritatio voti realis à filio emissi, facta ab eo, qui credebatur voventis pater: at curator regulariter potest irritare vota realia & mixta minorum puberum; quamvis ea sint juramento confirmata quamdiu minor est. *Ibid. num. 23.*

§ 25.

59. Omnia religiosorum vota, excepto voto arctioris religionis, irritari possunt à Prælato, seu ab iis qui vices superiorum gerunt, modò generalem facultatem & jurisdictionem habeant. Nec refert quod ipsi in religiosorum vota consenserint, quamquam peccabunt, si hoc faciant absque iusta causa. Vota novitiorum non possunt irritare, sed tantum suspendere. *Ibid. nu. 26. § seq.*

60. Religiosus potest ea vovere sine licentia sui Superioris, quæ non repugnant regulæ, vel Superioris præcepto; & idem dicendum de commutatione. *Ibid. n. 34.*

61. Potes, utrum obligatio voti tollatur per commutationem, & quinam possint vota commutare? Quilibet potest vota sua commutare inevidenter melius; melius autem in præsentia materia est illud, quod omnibus consideratis est Deo gratius; ideo qui vovit aliquid alicui Ecclesiæ, potest tradere Ecclesiæ aliquid melius, relicto primo voto, nisi fortè jam fuerit acceptatum votum à prima Ecclesiâ. Præterea votum reale potest ex iusta causa commutari in personale, si sit magis gratum Deo: imò probabile est voventem posse sua vota propria auctoritate commutare inevidenter æquale. *Ib. §. 3. n. 3. 5. § seq.*

62. Qui potest in votis dispensare, potest etiam ea commutare, quia commutatio est quid minus contentum in potestate dispensandi: sufficitque si commutatio quæ fit per privilegium, fiat in minus, modo adsit iusta & rationabilis causa. *Ibid. n. 10. § 11.*

63. Facultas dispensandi vel commutandi vota alicui con-

cessa, extenditur etiam ad vota post concessionem facultatis facta; non extenditur tamen ad vota reservata Papæ, etiam tempore Jubilæi, nisi hoc exprimatur. *Ib. n. 12. & 13.*

64. Qui voluntariè vel ex oblivione tempore Jubilæi non curavit commutari vota quæ habebat, probabilius est non posse transacto eo tempore à simplici Confessario eorum dispensationem vel commutationem obtinere: sunt tamen qui velint Confessarium posse adhibito prudenti arbitrio tempore Jubilæi validè commutare vota illius qui expresse non meminuit numeri votorum, sed solum recordatus est talis objecti; aut si Confessarius tempore habili, seu Jubilæi, vel indultu inchoavit causam, posse illam transacto Jubilæi tempore absolvi, seu dispensare vel commutare, modo votens consecutus sit Jubilæum. Adverte tamen eum qui tempore Jubilæi omnimodam voti commutationem non obtinuit, peccare non servando interim votum prius emissum, *Ibid. num. 14. & 15.*

65. Non reviviscunt vota tempore Jubilæi commutata, quamvis qui eorum commutationem obtinuit, non præstet ea quæ sunt ad Jubilæi consecutionem necessaria. *Ibid. num. 13.*

66. Votum in quod præcedens fuit commutatum, potest multoties commutari, factaque commutatione voti liberum est votenti prius votum servare, tenetur tamen, qui voti commutationem obtinuit, prius votum servare, si illud primum de novo ratificet. Idem militat in commutatione voti in minus, si qui eam obtinuit, illi postea cessit, eamque noluit servare. Item qui commutationem obtinuit prioris voti, & de novo vovit priorem materiam, tenetur utrumque votum servare, nisi aliter ipse intenderit. *Ib. n. 19. & seq.*

67. Potestatem dispensandi in votis, seu nomine Dei condonandi obligationem voti quam votens erga Deum contraxerat votendo, habent Prælati jurisdictionem habentes in foro externo, & Episcopi respectu suorum subditorum etiam extra propriam dioccesim; modo vota non sint Papæ reservata, aut non sint vota Catechumenorum: hocque fiat ex iusta causa, & votum non sit factum in favorem tertii, ab eoque acceptatum. Archiepiscopus quoque potest dispensare in votis suorum Suffraganeorum *Ib. num. 13. 4. 7. & 8.*

68. In votis religiosorum exemptorum dispensare possunt illi omnes, qui sunt capaces potestatis dispensandi, de licentia tamen Superioris eorumdem religiosorum, & in his omnibus

in quibus ipse Superior dispensare potest. *Ibid. num. 9. & 10.*

69. Vota reservata Papæ, in quibus Episcopus non potest dispensare, sunt quinque; votum castitatis perpetuæ, votum religionis approbatæ, votum peregrinationis ad limina Apostolorum, aut ad S. Jacobum Compostellanum, aut votum in terram sanctam. *Ibid. num. 11.*

70. In generali concessione dispensandi in votis, non comprehenditur facultas dispensandi in hujusmodi votis Papæ reservatis. Quod si Papa concedat facultatem dispensandi in tribus votis minoribus peregrinationis, non censetur facultatem concedere dispensandi in majoribus, castitatis scilicet & religionis, quamquam potest aliquando Episcopus in voto castitatis dispensare, quando imminet grave periculum expectando dispensationem Papæ vel Legati; & quando votum castitatis per metum etiam levem emissum est; item quando votum est conditionale sub conditione de futuro, modo conditio nondum sit adimpleta. *Ib. n. 12. 13. 15. & 17.*

71. Habentes facultatem commutandi votum, possunt etiam commutare poenam, quam votens incurrit ob fractionem & violationem voti. *Ibid. num. 18.*

72. Votum non est reservatum eo quod votens intenderit illud suum votum Papæ reservare; sicut neque votum emissum de materia reservata remanet reservatum, si votens tempore voti habuit intentionem obligandi se sub veniali tantum quia hoc non censetur votum perfectum. *Ib. n. 19. & 20.*

73. Papa potest aliquando dispensare in voto solemni castitatis & religionis ex justa causa; quia potest dispensare in voto simplici castitatis; ergo potest etiam in solemni, cum solemnitas dependeat à Constitutione Ecclesiæ. *Ibidem numero 22.*

74. Qui petit dispensationem voti simplicis castitatis vel religionis quam Papa commisit Confessario, potestne adhuc ab eo Confessario dispensari? Potest, quamvis ante dispensationis consecutionem multoties repetierit idem votum. *Ibid. num. 23.*

75. Parochi, aut alii Sacerdotes non possunt in votis dispensare, nisi speciale privilegium habeant; item neque Abbatissæ in votis monialium. *Ibid. n. 26. & 29.*

76. Prælati vel alius habens facultatem generalem dispensandi, potest secum dispensare, & alteri facultatem dare, qui secum dispense. Superior censetur cum eo dispensare,

quem ad aliquem actum admittit, sciens ipsum habere impedimentum ad talem actum *Ibid.* 31. & 35.

A D D I T I O.

De voto D. Thom cum Cajet. 2. 2. *quest.* 88. *Sot.* *1. 1. 7. 2.* Azor. *l. 11. art. cap. 13* fuisse Val. *1. 2. dist. 6. quest. 6.* Theologi *in 4. dist. 38.* Lopez *p. 1. à c. 43.* Nav. *c. 12. à n. 24.* Coron. *3. p. 6. 9.* Tol. *l. 4. c. 17. 8.*

In dubio an voveris, vel an, cum vovisti, compos esset mentis, votum servandum est, vel petenda dispensatio. Azor. *l. 11. c. 15. q. 2.* cum Archid. Ang. & Syl. *Mod. l. 1. c. 13. §. 1.* Lopez *c. 46. col. pen.* Graff. *l. 2. c. 3. n. 3. ex Sot. l. 7. q. 3. col. 2.*

Ob malum finem facta vota non valent. Cajet. 2. 2. 9. 88. 4. 2.

Votum parentum de filiis, istos non obligat, nisi se obligent ipsi approbando. Vid. Syl. *l. c. n. 11.* Graff. *l. c. c. 26. n. 8.*

De votis rerum minimarum Graff. *l. c. c. 23.*

Votum de nunquam peccando, non obligat, quia est de impossibili, secus si fiat de non peccando mortaliter. Navar. *n. 65.* Azor. *c. 13. q. 4.* Sot. *l. c. qu. 1. art. concl. 3.*

Votum de impossibili non obligat, et si postea fiat possibile.

In voto servandum possibile, & honestum, omisso impossibili, & turpi.

De irratione voti v. Azor. *c. 17.* Lopez. *l. c. c. 47. 48.* Nav. *à n. 63.* De dispensatione, & commutatione, Sot. 4. Coron. *l. 6.* Syl. *votum. 4.*

Commutare votum, est materiam mutare, quæ si melior sit, ipse vovens mutare potest, si æquivalens, vel inferior, mutatio ad prælatum & Episcopum spectat, sed requiritur justa causa.

Dispensare, est relaxare voti obligationem. Prælati & Episcopi, iusta de causa, subditorum vota relaxare possunt, exceptis votis simplicis religionis, castitatis perpetuæ, peregrinationis S. Jacobi, Jerusalem, & SS. Petri & Pauli, si sint absoluta, nam in pœnalibus, & conditionalibus dispensat Episcopus. Qui votum fregit, à peccato fracti voti à Confessione absolvi potest, sed post absolutionem remanet voti obligatio.

Quæres, De votis servorum & mancipiorum. Resp. de communi sententia DD. servos non posse vovere ea, quæ sunt in præjudicium dominorum suorum, possunt tamen vovere, quæ non impediunt corporale ipsorum obsequium, si au.

si autem sub conditione voveant, ut se post libertatem rece-
ptam ingressuros religionem, votum tenet, & libertate do-
nati, tenentur ingredi. Busæus.

Quæres, Utrum votum ante annos pubertatis factum,
possit à parente post 10. annos irritari. Soto quidem putat,
non posse, eo quod potestas irritandi, quæ erat in patre, ex-
piravit. Resp. Busæus: Si pater ante annos pubertatis intel-
lexit esse factum votum, & in illud consenserit, certum est, ab
eo non posse irritari. Si autem non cognovit ante illos annos,
filius autem post illos annos confirmavit suum votum, non
potest etiã irritari à patre, quia idem est, ac si tunc vove-
ret, si autem non confirmavit, & mallet se non vovisse, po-
test à patre irritari. Per accidens autem est, quod non fue-
rit ante irritatum, quia vid. parens illud non cognovit.
Ita manet votum vere impuberis, & irritabile. Hæc Bu-
sæus.

Quæres, An post commutationem factam liceat uti priori
voto. Resp. quod sic, quia commutatio non est facta nisi in
favorem voventis. Busæus.

Quæres, Quæ causa requiratur in commutatione voti.
Resp. Si votum commutatur in bonum majus, requiri
magnam causam, quia miscetur dispensatio; si vero in bo-
num melius, nulla requiritur. Si vero in æquale, requiri-
tur aliqua causa, v. g. difficultas operis, & executionis, vel
levitas vovendi, ut docet Cajet. & Panormitan. Hæc Bu-
sæus.

Quæres, Num votum factum in favorem alicujus perso-
næ, vel Ecclesiæ, possit relaxari sine ipsius consensu. Resp. Si
votum, seu promissio illa accepta sit ab Ecclesia v. g. de offe-
rendo calice aureo, non posse relaxari sine consensu Eccle-
siæ, quia illa relaxatio cederet in præjudicium tertii. Si vero
non sit acceptata, poterit relaxari sine ejus consensu, ut do-
cet Cajet. Hæc Busæus.

ADDITIO.

Ususfructus, Vjus.

Ususfructuarius potest vendere solam, quantum opus est,
ad solvendam vecturam rei longè distantis necessariæ. Qui-
dam tamen dicunt, posse vendere arbores cædvas, fructifere-